

høielse, som vedkommende Ministerium ikke har fundet Anledning til at fremsætte, og at ansee sig mere besøjet til at gennemtrænge de personlige Forhold, som kunde gjøres gjældende derfor end den ærede Minister, som forstaaer det vedkommende Fag, og som man paa ingen Maade kan beskylde for, at der mangler ham Iver for de Mands Velvære, som nærmest fortære under ham eller personligt Kjendskab til dem. Det er de Grunde, som forekomme mig at tale imod at stemme for Forslaget, derimod kan jeg ikke nægte, at, naar jeg seer hen til, at disse Forslag ere komne fra Mænd, som ialmindelighed pleie at stemme imod enhver Gageforhøielse, saa maa jeg næsten troe, at det er en særdeles Overbeviisning om disse Gageforhøielsers Nødvendighed og Retfærdighed, der har lagt dem dette varme Forsvar for deres Forslag paa Tunge, og jeg er virkelig derfor i en Slags Forlegenhed ved hvad jeg i denne Henseende skal gjøre.

Cultusministeren: Jeg troer, det er paa Tiden at benytte mig af det Forbehold, jeg for nogle Døgn siden tog, at jeg vilde udtale mig om nogle Afstemningspunkter, naar jeg havde hørt dem motivere af de Medlemmer af Thinget, af hvilke de ere fremsatte. Med Hensyn til det første Punkt, det under Nr. 38, som angaaer Gageforhøielse for 2 Adjuncter i Sorø, saa er jeg i en besynderlig Stilling ved at udtale mig om et Forslag, som jeg i Fjor selv har gjort, og som jeg i Aar ikke har fundet mig foranlediget til at gjentage, medens jeg har gjentaget et Forslag, der vedkom en anden i økonomisk Henseende bedre stillet Lærer ved samme Anstalt. Jeg ønsker, personlig høilig, at de to yngre Mænd, som her ere bragte i Forslag til Forbedring i deres Lønning, maatte erholde denne Forbedring, men jeg har ikke kunnet gaae ind paa selv at foreslaae en Forhøielse for dem, fordi jeg ikke havde en fuldkommen Tiltro og Tillid til det Raisonnement, som søttes for og af dem ligeoverfor Ministeriet, og navnlig kunde jeg ikke ganske gaae ind paa den Sammenligning, som de anstillede imellem dem selv og andre Embedsmænd, fordi de forekom mig derved at lade noget ude af Betragtning, som ikke kunde lades ude af Betragtning, og som jeg

ikke tør undlade at føre dem selv til Gemyt. Det er sandt, at Sorø Skole baade er en Realskole og en lærd Skole, men dette kan ikke siges at forhøie Arbeidets Intensitet for den enkelte Lærer, da han kun er Faglærer i sit bestemte Fag, og der altsaa ikke gjøres større Fordring til ham ved at docere Faget i forskjellige Classer, end om han docerer det i en enkelt. Der er anført, at det tillige er en Opdragelsesanstalt, og det er just det Spørgsmaal, som i Forhandlingerne derom har været det vanskeligste; for Rector gjør jeg det nemlig gjældende; thi han har Opdragelses- og Inspectionsforretninger uden særlig Godtgørelse derfor, Alt hvad han har, er indbefattet i hans Løn, men Adjuncterne have en særlig Godtgørelse for deres Inspectionsforretninger, som findes detailleret opført i Finantsforslaget for ifjor, og som derfor ikke tør lades ude af Betragtning. Endelig, saa meget jeg end vil anbefale disse Mænd, seer jeg dog ikke ved den Gjennemsnitsberegning, der er opgjort, og hvorved det skulde vise sig, at Adjuncterne i Sorø i det Hele vare stillet ledere slettere end Adjuncterne ved de lærde Skoler, at dette er Tilfældet; thi jeg kan ikke lade ubemærket, at Adjuncterne i Sorø have enten fri Bolig eller Huusleiegodtgørelse, hvilket ogsaa kommer disse to tilgode, og at man altsaa ogsaa maa bringe disse Huusleiegodtgørelser i Anslag, og det er et Tillæg, som tilfalder Enhver, ikke blot de, der have Inspectionsforretninger. Det er Oplysninger, som jeg ikke turde lade uberørt for Thinget. Iøvrigt er Gagen knap tilmaalt for disse to Lærere; de have ikke det Tillæg, som rigtignok vindes ved forøget Arbeide, men som dog komme Vedkommende tilgode, især naar de have Familie, de har ikke noget Tillæg for Inspectionsforretningerne; jeg maa iøvrigt ogsaa fremhæve, at der er Omstændigheder, der i visse Henseender gjøre Livet i Sorø noget dyrere; det vil jeg gjerne fremhæve, og det skulde glæde mig, om Thinget skulde bevilge Tillægget, men med Hensyn til den Beregning, der er ført, har jeg ikke turdet undlade at omtale disse Omstændigheder. Jeg vil nu gaae over til den Understøttelse, der er forlangt for Forstanderen af Opdragelsesanstalten paa Holsteinsminde eller